

Teme za esej i kako ga pisati

Ovako se djecu uči kako da izgrade stav, podrže ga argumentima i izraze mišljenje jasno, logično i uvjerljivo. Pored toga ovdje su zadate potencijalne teme, odnosno kako do potencijale teme doći.

TEME ZA PISANJE

Pored zadavanja uobičajenih tema za pisanje, razmislite o sljedećim idejama:

FORMA	PRIMJER
ŠTA BI BILO KAD BI BILO	Kako bi priča izgledala da je priča vuk? Šta bi se dogodilo da svi mravi nestanu sa lica Zemlje? Kako bi svijet izgledao da Kolumbo nikada nije isplovio?
ŠTA JA MISLIM O TOME	U tekstu..., autor/ica navodi: “.....” Napiši i obrazloži svoje mišljenje na datu temu. Postoji izreka/poslovica koja kaže... Navedi primjer iz života i obrazloži svoje mišljenje o tome...
DA SAM JA	Pisanje iz prvog lica: Ja kao lik iz priče/ učesnik nekog događaja/ životinja/ biljka/ predmet/ poznata osoba...
ZA I PROTIV	“Životinjama je bolje u zoološkom vrtu” – navedite svoje mišljenje i argumente za i protiv i obrazložite ih.
OPIŠI ILI OBLASNI	• Objasni uticaj vode i vjetra na... • Opiši proces kruženja vode u prirodi
UPOREDI ILI SUPROSTAVI	U kakvom su odnosu trougao i piramida? Koje su razlike između načina na koji su nastale planine? Koje su sličnosti i razlike između biografije i autobiografije?
RASPRAVI	Objasni kako sve sunčeva svjetlost utiče na stanovnike planete i napiši zaključak.
PROCIJENI	Procjeni kako bi ekološke promjene mogle uticati na život ljudi u budućnosti.
IZRADI NACRT; SKICIRAJ	Izradi nacrt istraživanja (eksperimenta) u kojem ćeš provjeriti pretpostavku da...
RJEŠAVANJE PROBLEMA	Pozvani ste da predsjedniku/ci opštine prezentirate vaše ideje o tome kako se može unaprijediti zabava djece...(sigurnost u saobraćaju...) na vašem području. Pripremi nacrt svog govora, smisli i odgovori na 4 pitanja koje može postaviti netko iz publike

KAKO PISATI ESEJ

U nastavku se nalazi okvir za izradu eseja, odnosno pisanih radova koji u sebi sadrže tvrdnje, argumente i kontraargumente (odnosno pozivanje na moguće kontraargumente). U prilogu je, takođe, primjer dječijeg rada i kriteriji za ocjenjivanje eseja.

Ne zaboravite da je djeci potrebno dosta vježbe i niz vještina (pisanje rečenice, paragrafa, povezivanje i formulisanje argumenta...) kako bi savladali pisanje eseja. Potrebno je postupno uvoditi svaki od elemenata, davati dobre primjere argumenata i obrazloženja, kao i cjelovitih radova i dosta povratnih informacija u toku samog pisanja.

Pisanju eseja i određivanju teme o kojoj će učenici pisati, obično prethodi razgovor o nečemu što djecu interesuje, i o čemu mogu imati različita mišljenja. Da li će to biti diskusija o tome trebaju li nam ili ne školske kecelje, da li bi nam trebali dopustiti da u školi držimo kućne ljubimce i sl, važno je da uvedemo učenike u proces promišljanja o temi i zauzimanju određenog stava.

UVODNI DIO

Ključna tema – problem kojim će se baviti – Učenici mogu otpočeti rečenicom koja ukazuje na postojanje problema ili dileme: Školske kecelje su...

Postojeći stavovi – ključni argumenti i kontraargumenti: Ovdje učenici navode šta se o ovoj temi već govori, koji su postojeći stavovi o navedenom pitanju.

O čemu će biti riječi u radu – čime ćete se baviti u eseju: Ovdje je potrebno jednostavno navesti o čemu će u radu biti riječi, i koju poziciju zauzima učenik koji piše esej

ARGUMENTACIJA – glavni dio

Glavni dio se sastoji od nekoliko tvrdnji i argumentacije koja potkrepljuje tu tvrdnju. Tekst možete otpočeti i pitanje: Šta bi bilo kada bi sva djeca nosila kecelje, da li bi to nešto promijenilo. Ja vjerujem da...argument 1, 2, 3

ZAKLJUČAK

Sumiranje problema – sažmite ono što je bilo rečeno u tekstu. Koristite fraze kao: Kako nam dokazi govore, prema navedenim podacima...

Iznesite zavrni, lični stav: I zato ja mislim da...

Pogled u budućnost – zašto je to važno, šta će to što predlažete promijeniti, na šta će uticati i kako

PRIMJER DJEČIJEG ESEJA: Priča o mom kućnom ljubimcu . . Pepi

Ljudi koji imaju kućne ljubimce nikada neće biti usamljeni, i uvijek će uz sebe imati prijatelja. Zapitajte se – šta vi želite od svog kućnog ljubimca? Neki ljudi misle da su najbolji ljubimci oni koji su pametni i lijepi, ali ja mislim da je moj ljubimac najbolji jer je velika maza, jer je razigran, i jer me voli! Neki ljudi bi željeli psa, drugi vole kornjače, treći ptice, a ja mislim da je moja maca Pepi, i uopšte sve mace, najbolji kućni ljubimci na svijetu.

Pepi je bio star oko osam sedmica kada smo ga dobili, a sada mu je 4 i po mjeseca i veličine je patike broj 38. On je mali sivo bijeli mačak. Ako ga malo bolje pogledate vidjećete da ima sivi rep sa tamno sivim krugovima. Na licu, trbuhu i šapama ima bijele fleke. Jako je sladak i voli da prede. Ima i maleni sivi nos.

Jedan od razloga zašto je moj mačak Pepi najbolji ljubimac je taj što voli da se mazi. Kada je Pepi bio beba, ponekad je mjaukao kao da mi kaže „Uzmi me!“. Ja bih morala da ga podignem na svoj krevet, gde je onda spavao. Drugi primjer da je Pepi maza je to što mi se stalno provlači između nogu, i obavija ih svojim šapama, čak i kad hodam, sve dok ga ne podignem i pomazim.

Drugi razlog zašto je Pepi najbolji ljubimac je zato što je razigran. Pepi uglavnom leži na kauču i zabavlja se sam sa sobom. Kada ga pomazim po trbuhu, kao da ga golica, i počne me ujedati i grebati. On to ne radi da bi me povrijedio, nego što želi da se igra. Pepi ima igračku miša na uzici, koju ja povlačim po kući a on trči za njim. Volim kako Pepi je tako razigran!

Posljednji razlog zašto je Pepi najbolji ljubimac je zato što me voli! Kad nisam u kući jako mu nedostajem, i čim otvorim vrata od stana on skače na moje noge i penje mi se uz pantalone! Ja ga zgrabim u naručje i počnem ga maziti, a on sretno prede.

Mi mnogo stvari radimo zajedno i drago mi je što sam ga dobila, ali zapravo, on je izabrao mene. Pepija smo pronašli u skloništu za ostavljene mačke. Kada sam ga vidjela, on je spavao za stolom, ali je brzo ustao i legao mi u krilo. Tako sam ga upoznala.

Ljudi jako vole svoje kućne ljubimce. Kad sam morala da odlučim kakav je najbolji kućni ljubimac, zaključila sam da je to Pepi jer voli da se mazi, da se igra i jer voli mene. Kada razmišljam o primjerima koje sam vam dala, vjerujem da ćete i sami zaključiti šta čini najboljeg ljubimca.

Ocijenite ovaj rad u skladu sa sljedećim kriterijima:

Koristi riječi i fraze da objasni odnose između tvrdnji i razloga koji ih potkrepljuju

Koristi dobro potkrijepljene argumente da uvjeri čitaoce u tvrdnje

Ima zaključni argument

Pravilno koristi zakonitosti standardizovanog jezika

Učenici provode svoje istraživanje u određenom periodu, u rasponu od nekoliko minuta do nekoliko dana. Nastavnik obilazi grupe kako bi im pomogao u istraživanju teme i provjerio ima li svaki učenik odgovornu ulogu u poslu.

Grupe planiraju prezentaciju pred cijelim razredom. Odlučuju koji su najvažniji rezultati. Prezentacije bi trebale biti aktivne i zanimljive, a trebali bi se uključiti svi članovi grupe. Prezentacije mogu obuhvatiti kraća objašnjenja, grafički prikaz, ili možda poglavlje iz razrednog dnevnika. Grupe prikazuju svoje prezentacije. Grupe diskutiraju o svom radu.

Uloge koje učenici preuzimaju

Unutar svake grupe, uloge koje učenici preuzimaju mogu biti usmjerene na zadatak ili na održavanje grupe, ili oboje. Budući da bi se učenici trebali izviještiti u ponašanjima povezanim s obje glavne uloge, nastavnici ponekad dodijele određene uloge unutar grupa, poput navedenih.

Kontrolor: Provjerava razumiju li svi trenutačni zadatak.

Izviđač: Traži potrebne informacije od drugih grupa ili povremeno od nastavnika.

Mjerač vremena: Održava usredsređenost grupe na aktivnost i pazi na vremenska ograničenja.

Aktivni slušač: Ponavlja ili parafrazira ono što su drugi rekli.

Postavljač pitanja: Izvlači ideje i na zadatak usmjerene priloge svih članova grupe.

Sažimač: Prikuplja grupne zaključke kako bi oni imali smisla u cjelini.

Podsticatelj: Čestita, pomaže i ohrabruje sve članove grupe.

Ekonom: Dijeli i prikuplja materijale potrebne za grupu.

Čitač: Čita sve pisane materijale grupi.

Izdvajanje uloga bi trebalo pomoći učenicima da postanu svjesni potrebe da odigraju neku od tih uloga. No obratite pažnju na to da bi učenici trebali prelaziti iz aktivnosti u aktivnost, budući da je cilj da se učenici izvježbaju u istovremenom igranju svih tih uloga. Mogu se osmisliti dodatne uloge. Na primjer, možda će postojati izvjestitelj koji saopštava grupne rezultate cijelom razredu, ili gnjavator, koji predlaže alternative grupnim rješenjima.

Tags

Obrazovne strategije

rad sa tekстом

Collections

Autorski tekstovi